

Жинақтаушы зейнетақы жүйесінің 2011 жылғы 1 мамырдағы ағымдағы жағдайы

2011 жылғы 1 мамырда республикада 13 жинақтаушы зейнетақы қоры (бұдан әрі – қорлар) өз қызметін жүзеге асырды. Сәуір айында заңды тұлғаларға зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметке лицензия берілген жоқ.

16 заңды тұлғаның қорлардың зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруға лицензиясы бар, оның ішінде 13 қор зейнетақы активтерін дербес басқару лицензиясына ие.

Есепті күнде 10 екінші деңгейдегі банк кастодиандық қызметті жүзеге асырды. Сонымен бірге, 6 екінші деңгейдегі банк қорларға кастодиандық қызмет көрсетті: «HSBC Банк Қазақстан» АҚ еншілес банкі, «Банк Центр Кредит» АҚ, «Қазақстан Халық Жинақ Банкі» АҚ, «Еуразиялық Банк» АҚ, «АТФ Банк» АҚ, «Ситибанк Қазақстан» АҚ.

Қорлардың салымшылары (алушылары)

Міндетті зейнетақы жарналары бойынша салымшылар (алушылар) шоттарының саны 2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша 2 380,6 млрд. теңге жинақталған зейнетақы қаражатының жалпы сомасымен 8 023 415 болды. Міндетті зейнетақы жарналарын аударатын салымшылар шоттарының саны сәуір айында 6 699 (0,1%) ұлғайды, жинақталған зейнетақы қаражаты да 39,8 млрд. теңгеге (1,7%) ұлғайды.

2011 жылғы 1 мамыр айында міндетті зейнетақы жарналары бойынша салымшылар (алушылар) шоттарының ең көп саны 3 қорда жинақталды: барлық қорлар салымшыларының жалпы санының «Қазақстан Халық Банкі» – 26,4%, «ГНПФ» – 22,6% және «Ұлар Үміт» – 22,0%.

Ерікті зейнетақы жарналары бойынша салымшылар (алушылар) шоттарының саны 2011 жылғы 1 мамыр айында жинақталған зейнетақы қаражатының жалпы сомасы 1,2 млрд. теңгеммен 38 935 болды. Ерікті зейнетақы жарналарын аударатын салымшылар шоттарының саны сәуір айында 202 бірлікке (0,5%) азайды.

Ерікті кәсіби зейнетақы жарналары бойынша салымшылар шоттарының саны 2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша жинақталған зейнетақы қаражатының жалпы сомасы 105,2 млн. теңгеммен 4 100 болды.

Салымшылардың (алушылардың) жинақталған зейнетақы қаражаты

Салымшылардың (алушылардың) жинақталған зейнетақы қаражаты 2011 жылғы сәуір айында 37,9 млрд. теңгеге (1,7%) ұлғайып, 2011 жылғы 1 мамыр айында 2 206,6 млрд. теңге болды.

Зейнетақы жарналарының жалпы түсуі ағымдағы жылдың сәуір айында 147,8 млрд. теңгеге (7,7%) төмендеп, 2011 жылғы 1 мамыр айында 1 767,7 млрд. теңге болды.

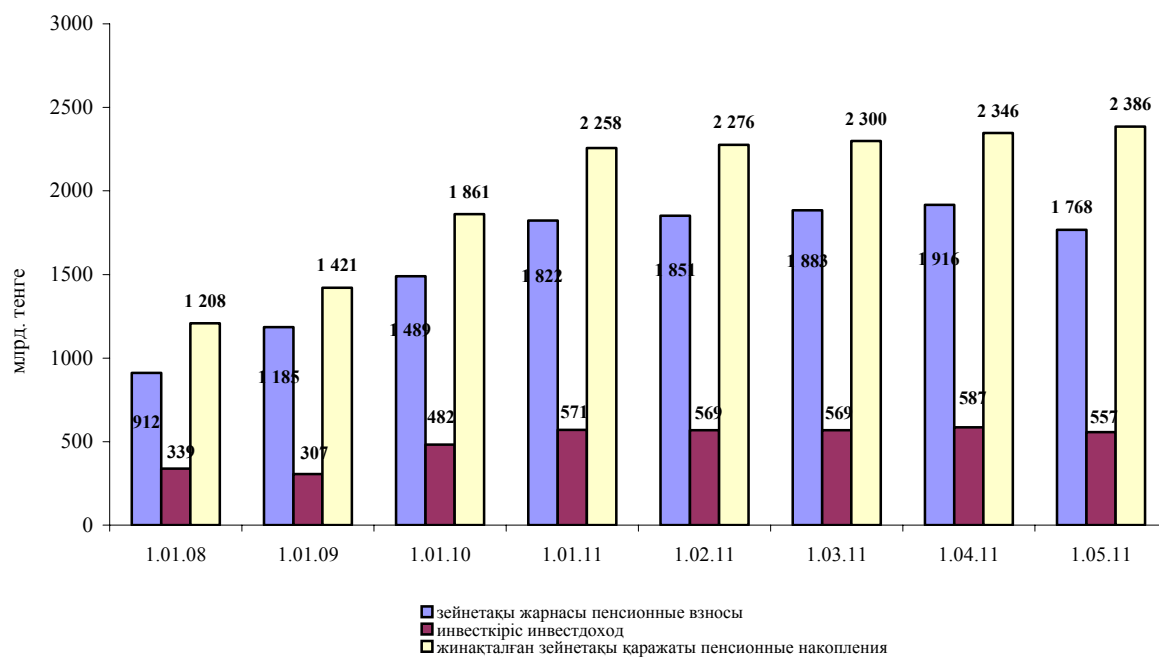
Зейнетақы активтерін инвестициялаудан түскен, салымшылардың (алушылардың) шоттарына бөлінген «таза» инвестициялық кіріс сомасы (комиссиялық сыйақыны шегергенде) 2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша 557,1 млрд. теңге болды. Сәуір айында «таза» инвестициялық кіріс 29,5 млрд. теңгеге (5,0%) азайды.

Салымшылардың (алушылардың) 2010 жылғы 1 қаңтардан бастап 2011 жылғы 1 мамырға дейінгі кезеңде жинақталған зейнетақы қаражатының көлемі мынадай көрсеткіштермен сипатталды:

Күні	млрд. тенге				
	1.01.10	1.01.11	1.05.11	1.01.11 салыстырғандағы өсім	1.01.11 салыстырғандағы өсім (%-бен)
Жинақталған зейнетақы қаражаты	1 860,5	2 258,2	2 386,3	128,1	5,1
Зейнетақы жарналары	1 488,8	1 821,7	1 767,7	-54,0	-3,0
«Таза» инвестициялық кіріс	481,7	571,4	557,1	14,3	2,5
«Таза» инвестициялық кірістің жинақталған зейнетақы қаражаты сомасындағы үлесі	25,9	25,3	23,3	-	-2%- дық тармақ

2011 жылғы 1 мамыр айына ең көп жинақталған зейнетақы қаражатының сомасына 5 қор ие болды: барлық қорлардың жинақталған зейнетақы қаражатының жалпы көлемінен «Қазақстан Халық Банкі» – 787,1 млрд. тенге (33,0%), «ҰларҮміт» – 441,1 млрд. тенге (18,5%) «ГНПФ» – 412,4 млрд. тенге (17,3%), «Грантум» - 178,0 (7,5%), «Капитал» - 120,6 (5,0%) немесе жиынтығында осы 4 қордың үлесіне барлық жинақталған зейнетақы қаражатының 81,3%-ы келді.

Зейнетақы жарналарының, «таза» инвестициялық кірістің және жинақталған зейнетақы қаражатының өзгеру динамикасы

Міндетті зейнетақы жарналарын уақтылы аудармау, жинақталған зейнетақы қаражатын аударым жасауды уақтылы жүзеге асырмау және зейнетақы активтерін тиісінше басқармау үшін өсімпұл сомасы сәуір айында 1,5 млрд. теңгеге (11,1%) азайып, 2011 жылғы 1 мамыр айында 12,0 млрд. теңге болды.

Зейнетақы төлемдері және қорлардан сақтандыру ұйымдарына аударымдар 2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша 192,2 млрд. теңге болды немесе сәуір айында 14,9 млрд. теңгеге төмендеген (7,2%).

2011 жылдың басынан бастап зейнетақы аннуитет шарттарына сәйкес сақтандыру ұйымдарына алушылардың жинақталған зейнетақы қаражатын аударым жасау жалпы сомасы 4,2 млрд. теңгеге 2 921 алушыға жүзеге асырылды. Зейнетақы аннуитет шарттарына сәйкес сақтандыру ұйымдарына алушылардың жинақталған

зейнетақы қаражатын аударым жасаудың жалпы сомасы 2011 жылғы 1 мамыр айында 18,9 млрд. теңгені құрады.

Жинақтаушы зейнетақы жүйесі жөніндегі ақпаратты уәкілетті органның сайтында орналастыру, сондай-ақ қорлардың ақпаратты бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауы салымшыларға (алушыларға) қорды дербес таңдауға және зейнетақы заңнамасы бойынша берілген жинақталған зейнетақы қаражатын бір қордан екінші қорға аудару құқығын пайдалануға мүмкіндік береді.

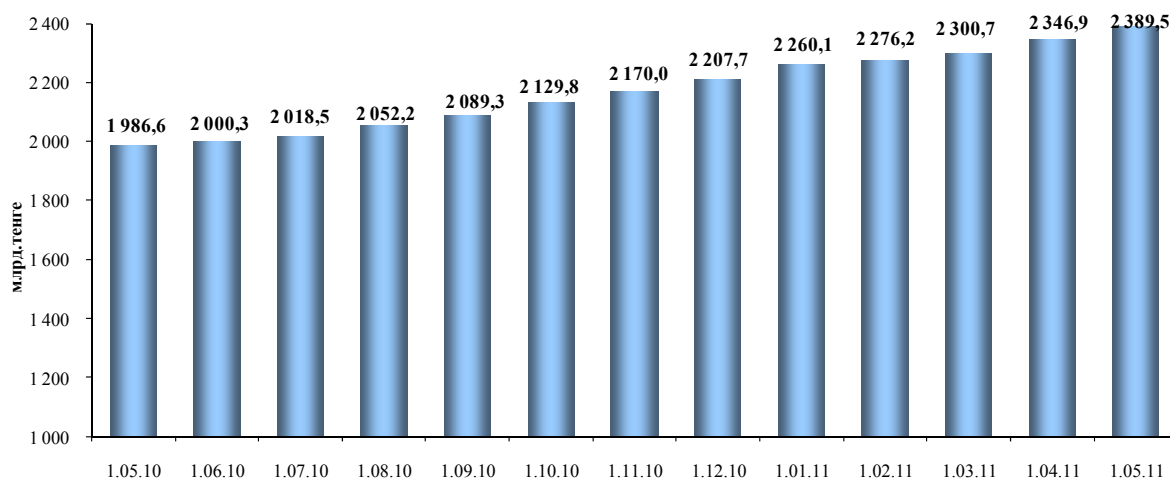
2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша жинақталған зейнетақы қаражатын бір қордан екінші қорға аудару, 1 126,2 млрд. теңгені құрады.

Қорлардың зейнетақы активтерінің құрылымы

2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша ЗАИБЖАҰ-да инвестициялық басқаруда болған зейнетақы активтерінің жиынтық көлемі 2011 жылғы сәуір айында 42,6 млрд. теңгеге немесе 1,8%-ға өсіп, 2 389,5 млрд. теңге болды.

2010 жылғы 1 мамырдан бастап 2011 жылғы 1 мамырға дейінгі кезеңде зейнетақы активтерінің орташа айлық өсуі 33,5 млрд. теңге болды.

Зейнетақы активтерінің жиынтық көлемінің өзгеру динамикасы

Зейнетақы активтерінің жиынтықты көлемін бөлу

ЗАИБЖАҰ/ ЖЗҚ	зейнетақы активтері	
	млн. теңге	%-бен
«Қазақстан Халық Банкі жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ	788 824	33,01
"Жетісу" ЗАИБЖАҰ" АҚ	441 058	18,46
"ҰларҮміт" жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ	441 058	18,46
"ГНПФ" жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ	413 315	17,3
"GRANTUM Asset Management" ЗАИБЖАҰ" АҚ («Қазкоммерцбанк» АҚ ЕҰ)	178 280	7,46
"ГРАНТУМ жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ	178 280	7,46
«Капитал» ЖЗҚ» АҚ - «Банк ЦентрКредит» АҚ еншілес ұйымы	120 725	5,05
"Мұнайгаз - Дем" жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ	85 178	3,56
"Еуразиялық жинақтаушы зейнетақы қоры " АҚ	79 238	3,32
"Нұр-Траст" ЗАИБЖАҰ" АҚ, "Нұрбанк" АҚ еншілес ұйымы	73 206	3,06
"Атамекен" жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ	73 206	3,06
"Отан" ашық жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ	65 345	2,73

"РЕСПУБЛИКА жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ	63 360	2,65
"АМАНАТ ҚАЗАҚСТАН жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ	56 780	2,39
"Қазақмыс жинақтаушы зейнетақы қоры" АҚ	24 185	1,01
ЖИЫНТЫҒЫ:	2 389 494	100,00

Инвестицияланған зейнетақы активтерінің көлемі бір ай ішінде 55,5 млрд. теңгеге немесе 2,42%-ға өсіп, 2011 жылғы 1 мамыр айында 2 346,7 млрд. теңгені құрады.

Жинақтаушы зейнетақы қорларының инвестициялық портфеліндегі ҚР эмитенттерінің мемлекеттік бағалы қағаздар үлесі 2011 жылғы 01 мамырда инвестицияланған зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің 45,32%-ын құрады, ол 1 063,6 млрд. теңгеге сәйкес. ҚР эмитенттерінің мемлекеттік бағалы қағаздар көлемінің сәуір айында ұлғаюы ЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелінде 42,8 млрд.теңгені құрайды.

ҚР эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздар үлесі 2011 жылғы 01 мамырда инвестицияланған зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің 31,38%-ын құрады, ол 736,4 млрд. теңгеге сәйкес. ҚР эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздар көлемінің сәуір айында ұлғаюы ЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелінде 17,8 млрд.теңгені құрайды.

ЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелі

Қаржы құралдары	на 1.04.2011г.		на 1.05.2011г.	
	млн. тенге	%	млн. тенге	%
ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары, оның ішінде	1 020 751	44,55	1 063 619	45,32
ҚР еурооблигациялары	0	0,00	0	0
Қаржы министрлігінің бағалы қағаздары	916 676	40,01	907 560	38,67
Ұлттық Банктің ноттары	98 585	4,30	150 548	6,42
жергілікті атқарушы органдардың бағалы қағаздары	5 489	0,24	5 511	0,23
Шетел эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары	227 385	9,92	223 982	9,55
акциялар	87 787	3,83	84 728	3,61
облигациялар	139 598	6,09	139 254	5,94
Шетел инвестициялық қорларының пайлары	0	0,00	0	0
Халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздары	54 311	2,37	59 928	2,55
Шетел эмитенттерінің мемлекеттік бағалы қағаздары	36 220	1,58	12 893	0,55
Тазартылған алтын	53 517	2,34	73 935	3,15
ҚР эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары, оның ішінде	718 567	31,36	736 367	31,38
акциялар	173 219	7,56	173 086	7,38
облигациялар, оның ішінде:	545 347	23,80	563 281	24,00
шетел валютасында номинирленген	18 395	0,80	18 017	0,77
теңгеге номинирленген	526 952	23,00	545 264	23,24
Екінші деңгейдегі банктердегі салымдар	180 550	7,88	176 052	7,50
Туынды бағалы қағаздар	-113	0,00	-108	0
Жиынтығы	2 291 189	100,00	2 346 666	100

Эмитенттер бағалы қағаздар шығарылымы бойынша дефолтқа жол берген бағалы қағаздардың үлесі 2011 жылғы 1 мамырда зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің 0,85%-ын құрады, бұл абсолютті мән бойынша 20,3 млрд. теңге болды.

Қорлардың номиналды кірісінің коэффициенті туралы мәліметтер

2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтері бойынша номиналды кірістің орташа алынған коэффициенті:

- 5 жылдық кезең ішінде (2006 жылғы сәуір – 2011 жылғы сәуір) – 35,78% (ұқсас кезеңдегі инфляцияның жинақталған деңгейі – 62,02%). Номиналды кірістің орташа алынған түзетілген коэффициенті – 35,49%;

- 3 жылдық кезең ішінде (2008 жылғы сәуір – 2011 жылғы сәуір) – 14,27% (ұқсас кезеңдегі инфляцияның жинақталған деңгейі – 26,31%).

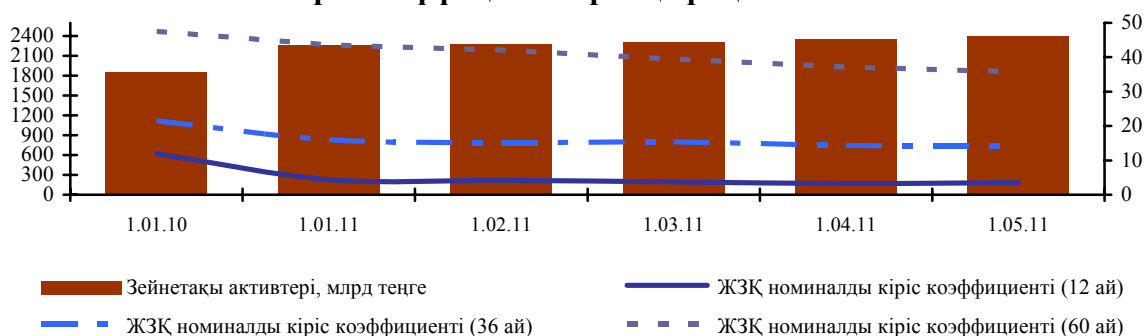
- 12 айда ішінде (2010 жылғы сәуір – 2011 жылғы сәуір) – 3,5% (ұқсас кезеңдегі инфляцияның жинақталған деңгейі – 8,4%).

Жинақтаушы зейнетақы қорларының номиналды кірісі коэффициентінің өзгеруі 2011 жылғы 1 мамырда 2011 жылғы 1 сәуір айындағы көрсеткішімен салыстырғанда мынандай сипатта болды:

- 60 ай ішіндегі номиналды кіріс коэффициенті 1,37 пайыздық тармаққа азайды;
- 36 ай ішіндегі номиналды кіріс коэффициенті 0,05 пайыздық тармаққа өсті;
- 12 ай ішіндегі номиналды кіріс коэффициенті 0,24 пайыздық тармаққа өсті.

2010 жылғы қаңтардан 2011 жылғы сәуірге дейінгі кезеңде 60 айдағы номиналды кіріс коэффициентінің 46,16 мәнінен 35,78 мәніне дейін төмендеу үрдісі байқалады.

Қорлардың жинақталған зейнетақы активтері мен номиналды кіріс коэффициенттерінің арақатынасы

Қорлардың қаржылық жай-күйі

Қорлардың жиынтық капиталы 2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша 77,7 млрд. тенге болды, оның ішінде жарғылық капитал – 40,5 млрд. тенге немесе жиынтық капиталдың жалпы көлемінің 45,4%-ы болды. Қорлар бойынша активтердің жалпы сомасы 2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша 89,2 млрд. тенге болды.

2011 жылғы қаңтар-сәуір айларында 2 қор («АМАНАТ Қазақстан» және «Отан») жалпы сомасы 0,8 млрд. тенге шығынға ұшырады, бұл ретте 11 қор жалпы сомасы 8,1 млрд. тенге пайда алды. Қорлардың таза кірісінің жалпы сомасы 2011 жылғы 1 мамырдағы 7,3 млрд. тенге болды.

Қорлардың меншікті активтері есебінен қаржы инвестициялары 2011 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша 73,9 млрд. тенге немесе қорлардың жиынтық активтерінің 82,9%-ы болды.

Қорлар меншікті активтерін Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарына – 64,1%, Қазақстан Республикасы эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздарына – 15,8%, екінші деңгейдегі банктердегі салымдарға – 17,5%, шетел эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздарына – инвестициялардың жалпы көлемінің 1,6%-ын орналастырды.

Республика экономикасындағы зейнетақы секторының ролі

Республика экономикасындағы зейнетақы секторының ролін сипаттайтын қатысты көрсеткіштердің динамикасы	1.01.06	1.01.07	1.01.08	1.01.09	1.01.10	1.01.11	1.05.11
ЖІӨ млрд.теңге	7 453,0	10 139,5	12 849,8	16 052,9	17 007,6	21 513,5	23 780,9*
Жинақталған зейнетақы қаражатының ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	8,7	9,0	9,4	8,8	10,9	10,5	10,0
Зейнетақы жарналарының ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	6,9	6,7	7,1	7,4	8,8	8,5	7,4
«Таза» инвестициялық кірістің ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	2,1	2,5	2,6	1,9	2,8	2,7	2,3
Қорлардың жиынтық капиталының ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3

* - Қазақстан Республикасы Экономикалық даму және сауда министрлігінің болжам деректері